

nak történetéről szóló műve is kortársainak nagy elismerésével találkozott. Méltatói egyaránt dicsérik széles látókörét és az általa feldolgozott problémák mélyen szántó elméleti tárgyalását.

Ötletvédelem címen tartott *dr. Beer János* ügyvéd a Civiljogászok szemináriumában igen érdekes előadást, melynek lényegét az alábbiakban adjuk:

Az előadás kiindulási pontja volt, hogy az ötletvédelem hiánya mindennapos jogszükségleti hiány. A védelmet kereső ötletek mellékútkon jutnak formai jogokhoz, mint a szabadalmak, a mintavédelmek stb. A mai magyar jogban a tulajdon fogalma kizárólag a dolgokhoz, testi tárgyakhoz fűződhetik. Szellemi javakra csak abban a körben lehet jogot szerezni, amelyben ezt jogszabály intézményesen megállapítja és szabályozza. Ilyen külön törvény által teremtett jogterület: a szerzői jog, a szabadalom, a mintavédelem és bizonyos vonatkozásban a védjegy és versenyjog.

A szerzői jog vonatkozásában a Kúria állandó gyakorlata szerint akkor is csak annyiban áll valamely ötlet, valamely eszme jogi védelem alatt, amennyiben a szerzői jogi törvényben felsorolt művek valamelyikében már megvalósult. A szerzői jogon keresztül valamely gazdasági irányú elgondolást megvédeni egyáltalában nem lehet. A szerzői jog magát az ötletet, az eszmét nem védi meg teljes egészében, csak annak bizonyos metszeteiben.

A szabadalmi jog tárgyköre: minden új találmány, mely iparilag értékesíthető s tisztázati hatások előidézésére alkalmas. A szabadalmi jog a gondolati terméket csak igen korlátozott területen, a technika területén védi meg.

Austrárvédelemről szóló 107.709/1907. számú rendelet lényegét tekintve: a védelem kizárólag az iparcikkek speciális külső alakjára hat ki.

Talán a versenyjog az a jogi terület, ahol — legalább eredményében — az eszme védelme: az ötletvédelem eddig is a legteljesebben megvalósult, de ezen a jogterületen elsősorban a jog alanyai speciálisak és korlátozottak. A versenyjog kizárólag a versenytársat védi és így ha a versenyjog valamely ötletet megvéd, ez nem az ötlethez fűződő általános joghatásból folyik s az ötlet csupán a megsértett versenyviszony következményeként kap védelmet.

Az ötlet a speciáljogok keretében kap és ott is csak másodlagosan jogvédelmet, a magántulajdonon felépült jogrendszer pedig feltétlenül hiányos mindaddig, míg az eszmei termékek elvileg jogvédelmet nem nyernek. Emellett feltétlenül szükséges az „eszmei termék” fogalmi körének meghatározása, mely meghatározás keretében a kérdés esetenkénti eldöntése, majd a gyakorlat feladata lesz, ahogyan a szerzői jog tényleges körét is a gyakorlat alakította ki.

A védelem módja tekintetében jogunkban kifejlődő gyakorlat eddig nem alakult ki. A kimálkozó jogcím: az alaptalan gazdagodás, illetve kártérítés iránti igény lehetne. Azt, akit eszmei termékének jogellenes elvonásával megkárosítottak, kártérítést illeti meg a károsítóval szemben. Megnehezíti e megoldást az ötlet és ötletbitorlás közötti összefüggés megállapításának nehézsége. A megoldás egyik módjaul elképzelhető egy nyilvánkönyvi jelleggel felállított kataszter, mely publikussá tenné a beiktatott ötleteket.

Nem szólhat az ötletvédelem intézményes bevezetése ellen az a meggondolás, hogy ez új instrukció az alaptalan perek légióját eredményezné, mert a tényállás megállapításából folyó nehézségek az ötlet védelmének szükséges voltát nem enyészteszhetik el.

Az előadásban felvetett nagyérdékű témához Beck Salamon, Szalai Emília, Leopold Elemér, Wolf Ernő, Gusztáv Kormé, Hoff György, Hajdu Miklós és mások szóltak hozzá.